Ankenævnet for Forsikring

902/12

Den 24. oktober 2012 blev i sag nr. 82.627:

xxxxxxx xxxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der er født i 1960 og uddannet kosmetolog, har pensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i PFA Pension. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension i anledning af hendes sygemelding fra den 22/2 2010 og efterfølgende tilkendelse af fleksjob.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at forsikrede i fleksjobbet oppebærer en indtægt, som udgør mere end halvdelen af, hvad der - under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Af klagen, som nævnet har modtaget den 29/5 2012, fremgår:

> "Jeg vil gerne klage over, at PFA den 5. september 2011 (bilag …) og 7. februar 2012 (bilag …)har fastholdt afslag på udbetaling af invalidepension på 75.000 kr. pr. år.
>
> PFA begrunder afslaget med, at jeg er ansat i fleksjob, hvor jeg tjener knap 20.000 kr. om måneden. I september 2011 henviste de til at jeg modtog sygedagpenge. PFA henviser til forsikringsbetingelsernes punkt C § 1, stk. 6, om at min samlede indtjening inklusive lønnen i fleksjobbet/sygedagpenge ikke er nedsat med mindst halvdelen i forhold til den generelle indtjening for sammenlignelige raske personer.

For det første forstår jeg ikke, at der ikke kan ske udbetaling, når jeg ifølge policens side 10 (Bilag …) er dækket hvis min 'erhvervsevne er nedsat til ½ eller derunder af den fulde erhvervsevne' inden 1/5 2025, og når kommunen har vurderet at min erhvervsevne er nedsat i en grad, så de vil dække 2/3 af min løn i et fleksjob. Jeg har ikke selv kopi af de lægelige akter i sagen, men jeg går ud fra at PFA har dette materiale. Jeg vedlægger kopi af brev af 9. juni 2011 fra CAF (Bilag …), hvoraf fremgår:

'Sammenfattende vurderes, at der pga. den svære rygskævhed (skoliose) er varigt nedsat arbejdsevne på mere end 50 % i ethvert erhverv. Der skønnes ikke at være yderligere behandlingsmuligheder og der kan ikke peges på andre jobfunktioner, der vil kunne øge arbejdsevnen.'

Da PFA ikke har bestridt at min erhvervsevne er nedsat med halvdelen, går jeg ud fra at de er enige om, at jeg opfylder betingelserne for at min erhvervsevne er nedsat med mindst som det fremgår af policen.

For det andet er jeg helt uforstående overfor, at forsikringen slet ikke giver ret til udbetaling, når jeg opfylder betingelsen om at min erhvervsevne skal være nedsat til ½. Jeg har aldrig hørt om andre med en sådan forsikring.

Da jeg tegnede forsikringen som privatforsikring i 2009, fik jeg et tilbud af PFA's rådgiver (Bilag …), hvoraf fremgår 'hvordan din økonomi kan komme til at se ud, hvis din erhvervsevne nedsættes, fordi du er syg og ikke længere kan passe dit arbejde'.

Det blev ikke oplyst af PFA's rådgiver, at der var så vidtrækkende begrænsninger i dækningen, som PFA nu siger, hvorefter jeg ikke kan få udbetaling, sålænge jeg er ansat i en stilling, hvor der betales tilskud til fleksløn eller sygedagpenge. Det betyder jo reelt at der kun sker udbetaling, hvis jeg får førtidspension, selvom det fremgår af police og betingelser, at der sker udbetaling hvis erhvervsevnen er nedsat til halvdelen.

Det fremgår ingen steder af tilbud eller police, at jeg ikke vil få dækning, hvis jeg er i fleksjob. Baggrunden for at jeg tegnede forsikringen var netop for at sikre mig mod indtægtsnedgang efter et 2008, hvor mit overskud af driften var ca. 350.000 kr. (Bilag …).

Det er muligt at det fremgår at forsikringsbetingelserne, som PFA henviser til at reglen er sådan, men dem fik jeg først efter at jeg havde tegnet forsikringen, og helt ærligt opgav jeg at læse dem i sammenhæng med de ændringer, som fremgår af policens side 12.

Jeg ville måske kunne forstå at PFA's udbetaling kunne være begrænset, så jeg ikke fik mere udbetalt end før, jeg blev syg, men som jeg forstår afslaget, udbetaler de slet ikke, selvom jeg har lavere indtjening. Jeg må nu konstatere, at jeg har betalt for en dækning, som jeg ikke får, så længe jeg dagligt stadig kæmper for at bevare mit arbejde, selvom det kun bliver til 12-15 timer om ugen og selvom jeg skal hvile mig flere gange om dagen. Dette kan kun lade sig gøre, fordi jeg har klinikken i mit hus. Hvis PFA har ret, ville jeg være bedre stillet både helbredsmæssigt og økonomisk, hvis jeg opgav fleksjobbet og søgte førtidspension.

For det tredje skriver PFA, at sammenligningslønnen skulle være mellem 21.900 og 23.800 kr. pr. måned for en kosmetolog med min anciennitet og uddannelse. Jeg mener, at der er tale om et forkert sammenligningsgrundlag idet jeg er uddannet som og har fungeret som FDZ-zoneterapeut og sportsmassør. For det andet har jeg en særlig uddannelse fra … i Canada i permanent hårfjerning (elektrolyse m.m.), som jeg har haft som speciale og undervist i også. Derudover har jeg gennem 30 år haft egen klinik med ansat personale og ansvar for ledelse,

salg, indkøb og regnskaber. Jeg har tillige undervist …-uddannede kosmetologer. Hertil kommer handelsskoleeksamen og kurser på merkonomstudiet i regnskab og organisation, samt salg og markedsføring. Jeg mener at alle disse forhold bør inddrages i sammenligningsgrundlaget, og ikke blot en ansat kosmetolog. Jeg har tidligere bedt PFA tage dette med, men de bruger en løn, som de ikke endnu har dokumenteret.

Jeg beder derfor Ankenævnet om at se, på om det kan være rigtigt, at PFA kan sælge mig en forsikring med halv erhvervsevnetab, som reelt kun giver ret til udbetaling, hvis jeg får førtidspension."

Selskabet har i brev af 15/6 2012 til nævnet redegjort for sagsforløbet og sin afgørelse således:

"**Sagsfremstilling**
PFA Pension modtog 14. februar 2011 forsikredes anmeldelse om helbredsmæssige forhold og siden Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 (bilag …) den 29. marts 2011. Af sidstnævnte bilag fremgår, at forsikredes erhverv er kosmetolog og at hendes arbejdsopgaver er kundebehandling og administrative opgaver. Forsikredes arbejdsfunktioner angives i anmeldelsesblanketten som 'behandlinger, butikssalg, kontor'.

Forsikrede blev delvist sygemeldt 22. februar 2010 og søgte allerede ved anmeldelsen fleksjob. Af lægeattesten fremgår, at forsikrede arbejdede 16 timer pr. uge i sin hidtidige funktion. 2-4 timer af de ugentlige 16 timer blev anvendt til at føre tilsyn med virksomheden. Forsikrede mente det ikke længere muligt at udføre kursusvirksomhed, idet hun ikke længere kunne stå 2-3 timer ad gangen og dermed ikke kropsmassagebehandlinger, og andre ensidige statiske arbejdsopgaver.

PFA Pension var ikke uenige i, at erhvervsevnen helbredsmæssigt set var nedsat, hvorfor den økonomiske erhvervsevne ligeledes blev vurderet.

PFA Pension udbad sig indledningsvist en revisorerklæring. Denne blev modtaget 12. august 2012 (bilag D). På baggrund heraf blev afgørelse af 5. september 2011 (bilag …) truffet. PFA Pension lagde her vægt på, at forsikredes løn efter sygdommens indtræden udgjorde ca. kr. 21.000 pr. måned, hvilket svarer til mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende alder og uddannelse.

Oplysningerne i revisorerklæringen var inklusive sygedagpenge.

Forsikrede udbad sig ved brev af 19. september 2011 en revurdering af sagen og revisor opgjorde, hvor stor en del sygedagpengene gjorde af forsikredes indtægt (bilag …). PFA Pension udbad sig årsregnskaber for 2009, 2010 samt halvårsregnskab for 2011. På baggrund af det indsendte materiale meddelte PFA Pension forsikrede afslag ved brev af 23. november 2011 (bilag …).

Pr. 1. november 2011, blev forsikrede tilkendt fleksjob. Forsikrede indsendte forespørgsel på fremadrettet udbetaling efter tiltræden i fleksjobbet ved brev af 12. december 2011 (bilag …). Hertil udbad PFA Pension sig forsikredes fleksjobaftale (bilag …) og meddelte forsikrede afslag på udbetaling under ansættelse i fleksjob i egen virksomhed ved brev af 7. februar 2012 (bilag …). På denne baggrund har forsikrede indgivet sin klage.

PFA Pensions begrundelse for at fastholde afgørelsen

For at være berettiget til udbetaling, skal forsikredes erhvervsevne være nedsat med minimum halvdelen både i helbredsmæssigt og i økonomisk henseende. Der er jf. forsikringsbetingelsernes afsnit C, § 1, stk. 5, tale om en helhedsvurdering, under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredsmæssige tilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne
PFA Pension er, som ovenfor nævnt, enige i, at forsikredes helbredsmæssige generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen, dvs. vi vurderer, at forsikrede ikke kan udføre arbejde på mere end halv tid inden for et arbejdsområde, som forsikrede forventes at kunne udføre.

Forsikredes økonomiske erhvervsevne - fra tilkendelsen af fleksjob
Forsikrede blev tilkendt fleksjob i egen virksomhed med 2/3 løntilskud pr. 1. oktober 2011, jf. fleksjobaftale (bilag …). Forsikredes månedlige indtægt i fleksjobbet er kr. 19.896,85.

Ifølge forsikringsbetingelsernes afsnit C, § 1, stk. 6, er udbetaling ikke mulig, når forsikrede er ansat i fleksjob, med mindre forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med henholdsvis en tredjedel eller halvdelen *og* forsikredes indtjening fra fleksjobbet "summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud" er tilsvarende nedsat i forhold til, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Såfremt forsikrede, hypotetisk set, skulle være berettiget til udbetaling fra PFA Pension med sin nuværende indtjening i fleksjobbet, skulle den sædvanlige indtjening for en tilsvarende fuldt erhvervsdygtig person med lignende uddannelse og alder månedligt være mere end kr. 40.000.

Ved opslag på Jobindex og Danmarks Statistik (bilag …) fremsøges ikke højere månedlige indtægter end knap 27.000,- uagtet at både Handelsskoleeksamen, alder 52, 30 års erhvervserfaring, samt 30 års ledererfaring indtastes.

PFA Pension har ligeledes taget forsikredes egen indtjening frem til sygemeldingen med i betragtningen, som nævnt i afgørelsesbrev af 23. november 2011 (bilag …). Heraf fremgår at forsikredes årlige indtjening i 2009 udgjorde kr. 301.048, svarende til kr. 25.100 pr. måned inklusive pension og sociale ydelser. Efter modtagelsen af regnskabsoplysninger fra revisor, kunne det lægges til grund, at forsikredes årlige indtjening fraregnet pension og sociale ydelser udgjorde kr. 234.648. Tillagt det til PFA indbetalte pensionsbidag for 2009, udgjorde forsikredes bruttoindkomst kr. 274.738. Månedligt svarende til kr. 22.900, dvs. stadig mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt at tjene for en fuldt erhvervsdygtig person med lignende uddannelse og alder.

Forsikredes indsigelse vedr. sammenligningsgrundlaget
Forsikrede anfører i sin klage, at hun ikke alene er kosmetolog, men tilsvarende har kompetencer inden for FDZ-zoneterapi, sportsmassør, permanent hårfjerning, samt undervisning heri. Endvidere anfører forsikrede, at hun gennem ca. 30 år har haft egen klinik med ansatte, og herunder ledelsesansvar, samt ansvar for salg, indkøb og markedsføring.

Frem til tilkendelsen af fleksjobbet, havde forsikrede en indtægt, som PFA Pension vurderede, lå over halvdelen af, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder, jf. afgørelsesbrevene af 5. september 2010 og 23. november 2011.

5. 82.627

PFA Pension har i afgørelsesbrev af 23. november 2011 lagt en gennemsnitsløn lydende på 21.900-23.800 kr. til grund. PFA Pension er enige med forsikrede i, at dette sammenligningsgrundlaget ikke er fuldt retvisende, idet der i denne afgørelse alene er fokuseret på den konkrete indtjeninger for kosmetologer og ikke den generelle indtjening for en fuldt erhvervsdygtig person med lignende uddannelse og alder.

Selv ved fremsøgning af gennemsnitslønninger med de af forsikrede nævnte tilgængelige titler som søgekriterier, udgør gennemsnitsindtægterne:

Zoneterapeut, massør, kosmetolog:
Kr. 25.200 - 26.754 (Jobindex, bilag …)

'Kosmetologarbejde og beslægtede funktioner' Kr. 26.754,62 (Danmarks statistik, bilag …)

Selv med dette indtægtsgrundlag, udgør forsikredes indtjening i fleksjobbet en mere end halvdelen af den gennemsnitlige indtjening for en tilsvarende erhvervsdygtig person med lignende alder og uddannelse.

Forsikredes økonomiske erhvervsevne før fleksjobtilkendelsen
For så vidt angår udbetaling i perioden fra karensperiodens udløb 22. maj 2010 og frem til årsskiftet, hvor forsikrede månedlige indtjening eksklusiv sygedagpenge alene udgjorde ca. 15.500. vurderes denne på baggrund af ovennævnte gennemsnitsindtægter stadig ikke at være nedsat med halvdelen, hvormed forsikrede ej heller i denne periode anses for at være berettiget til udbetaling.

Konklusion
PFA Pension fastholder på denne baggrund, at forsikredes indtjening medfører, at hun hverken er berettiget til udbetaling fra sin erhvervsudygtighedsforsikring i PFA Pension før eller efter tilkendelsen af fleksjob.

Såfremt forsikredes indtjeningsmæssige forhold ændrer sig, opfordrer PFA Pension til, at forsikrede indsender ny dokumentation for sin nedsatte indtjeningsevne/økonomiske erhvervsevne."

Hertil har klageren i brev af 28/6 2012 til nævnet bemærket:

"Jeg er stadig uforstående over for PFA's svar og afgørelse.
Da PFA ikke har bestridt at min erhvervsevne er nedsat med halvdelen, går jeg ud fra at de er enige om, at jeg opfylder betingelserne for at min erhvervsevne er nedsat med mindst ½, som det fremgår af policen. Jeg henviser til højesteretsdommene U.2004.374H og U.2004.867H, som jeg mener siger, at lønnen fra fleksjobbet ikke skal medregnes fuldt ud, når man beregner min indtjeningsevne. Jeg er helt uforstående overfor, at forsikringen slet ikke giver ret til udbetaling, når jeg opfylder betingelsen om at min erhvervsevne skal være nedsat til ½. Jeg har aldrig hørt om andre med en sådan forsikring.
Da jeg tegnede forsikringen som privatforsikring i 2009, fik jeg et tilbud af PFA's rådgiver (Bilag …), hvoraf fremgår 'hvordan din økonomi kan komme til at se ud, hvis din erhvervsevne nedsættes, fordi du er syg og ikke længere kan passe dit arbejde'.
Jeg er nu så syg, at jeg ikke kan passe mit arbejde, og kun kan arbejde 12 timer pr. uge incl. pauser, hvilket PFA er enig i, men alligevel afviser de at udbetale.

Det blev ikke oplyst af PFA's rådgiver, at der var så vidtrækkende begrænsninger i dækningen, som PFA nu siger, hvorefter jeg ikke kan få udbetaling, så længe jeg er ansat i en stil-

ling, hvor der betales tilskud til fleksløn eller sygedagpenge. Det betyder jo reelt at der kun sker udbetaling, hvis jeg får førtidspension, selvom det fremgår af police og betingelser, at der sker udbetaling hvis erhvervsevnen er nedsat til halvdelen. Det er påfaldende at jeg har fået en type informationer, da PFA skulle sælge deres produkt, og en anden type, når der skal udbetales. Kan det virkelig være rigtigt, at PFA ikke skal fortælle om sådanne vidtrækkende og - så vidt jeg er orienteret usædvanlige - begrænsninger ved tegningen?"

Efterfølgende har selskabet i brev af 11/7 2012 til nævnet anført:

"PFA Pension bemærker indledningsvis med henvisning til såvel forsikringsbetingelserne som til ankenævnets praksis, at forsikredes erhvervsevne både helbredsmæssigt og økonomisk skal være nedsat med mindst halvdelen, for at der indtræder ret til udbetaling ved nedsat erhvervsevne.

PFA Pension bemærker med henvisning til de af forsikrede citerede domme, at de indstævnede i retssagerne er henholdsvis Kommunernes Pensionsforsikring A/S og Den Sociale Ankestyrelse, hvis grundlag for at tilkende ydelser er forskelligt fra PFA Pensions forsikringsbetingelser, og at dommene allerede af den grund vurderes at være uden betydning i forhold til PFA Pensions vurdering af forsikredes erhvervsevne og eventuelle berettigelse til udbetaling.

Opmærksomheden henledes herudover på, at der i de konkrete forsikringsbetingelser fra PFA Pension særskilt er taget stilling til berettigelse til udbetaling under ansættelse i fleksjob, hvilket ikke ses at være tilfældet for hverken Kommunernes Pensionsforsikring A/S's eller Den Sociale Ankestyrelses (dagældende) betingelser/lovgrundlag.

Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikringsbetingelserne, herunder fleksjobbestemmelsen i afsnit C, § 1, stk. 6, er et aftalt vilkår for regulering af pensionsaftalen, og at de derfor i deres helhed finder anvendelse for policen.

PFA Pension bemærker, at forsikrede via udskrift af sin police er underrettet om, hvilke betingelser der gælder for ordningen.

PFA Pension skal endeligt bemærke, at vi ikke har nærmere registreringer på den rådgivning, som forsikrede modtog i 2009. Det er imidlertid normalt, at PFA rådgiver om, at sociale ydelser kan få betydning for udbetalingen af invalidepension.

Konklusion
PFA Pension skal herefter fastholde, at forsikredes indtjening i henhold aftalegrundlaget skal opgøres som summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser, og at de af forsikrede citerede domme ikke kan føre til andet resultat.

PFA Pension skal ligeledes fastholde, at forsikrede ikke opfylder betingelserne for at være berettiget til udbetaling ved nedsat erhvervsevne under ansættelse i fleksjob."

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**

7. 82.627

§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk 1.
…
Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til fuld eller halv invalidepension og/eller præmiefritagelse under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at det ikke findes godtgjort, at der fra selskabets side er ydet fejlagtig eller mangelfuld rådgivning i forbindelse med pensionsordningens etablering.

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag finder nævnet at måtte give selskabet medhold i, at klageren siden sygemeldingen har oppebåret en indtægt, der udgør mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for en fuldt erhvervsdygtig person med lignende uddannelse og alder. I medfør af de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser er hun derfor ikke berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension. Det, som klageren har anført i øvrigt, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

8. 82.627

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson